

¿Què farem amb la supercaixa?

Ara que ja tenim en marxa la fusió de la Caixa de Pensions i de la Caixa de Barcelona, ens podem preguntar què és el que farem amb la segona caixa europea i una de les primeres entitats financeres de l'estat.

Les possibilitats són dues. La primera és la que indica la Generalitat de Catalunya en aprovar l'acord de fusió. S'aprova, diu, atès que l'entitat que resulti de la fusió podrà constituir un instrument sòlid al servei del sector financer català en conjunt.

La segona és que la nova Caixa de Barcelona i de Pensions perdi catalanitat, a través d'una forta expansió per la resta de l'estat i del manteniment o de l'increment dels serveis centrals a Madrid.

La primera és la proposta del nacionalisme català i la segona la de nacionalisme espanyol. Quan el diari *El País*, que tan bé representa el segon, li recomana que fugi de plantejaments polític-ideològics, li està dient que canviï l'òptica catalana per l'espanyola. En aquest país, que es diu oficialment Espanya, quan es demana que les motivacions professionals passin al davant de les sentimentals, s'està fent nacionalisme espanyol, perquè les entitats financeres no són angèliques. Els tecnòcrates són, més que mai, els manats dels polítics espanyols, partidaris del centralisme madrileny.

Per això convé recordar que la fusió de les dues caixes no ha estat una decisió dels tècnics, obligada per les circumstàncies del mercat i seguint les orientacions de l'economia mundial. Res d'això. Ha estat conseqüència d'unes decisions personals. No era ni necessària ni inevitable per a cap de les dues parts. Serà positiva o negativa, pot agradar o desagradar, però no és correcte presentar-la com una imposició dels tècnics, ni considerar-la com una exigència del mercat financer. Una altra cosa és vestir-la com una exigència del mercat financer i una altra

vestir-la tècnicament com una feina a l'abast de qualsevol professional de les finances, ben qualificat.

Tornem al futur de la supercaixa. Si la Generalitat de Catalunya compleix amb la seva obligació, és difícil que se li escapi la caixa. Si no és per deixadesa o per badar. L'Estatut d'Autonomia li dóna poders per a imposar —no demanar— la consciència nacional, l'arrel catalana de la nova entitat.

Però no val a badar. Perquè no sembla ser aquesta l'actitud dels màxims responsables de la Caixa de Pensions, que són els veritables vencedors de l'operació de fusió. En els darrers anys han anat traspasant serveis centrals a Madrid i volen jugar a fons l'expansió pel territori de l'estat, al marge dels Països Catalans. Si ho fan així i tenen èxit, els òrgans de representació dels impositors, que són els qui tenen més pes a l'assemblea general, aniran quedant en mans de persones no catalanes.

Posem un exemple. Si arriba un moment en què els dipòsits no catalans superen els dipòsits captats a Catalunya, País Valencià i les Illes, l'assemblea de la nova caixa estarà controlada per no catalans. Això no pot passar mai en un banc,

ja que allí el qui disposa és qui té la majoria de les accions. El Banc de Santander, posem per cas, deu tenir només l'1% dels dipòsits a Cantàbria, però mana la família

Botín, que té la clau de les accions. En una caixa, el control depèn en bona part dels imposants.

És per aquesta raó que el gran error dels responsables de la Caixa de Pensions va ser no fer-se càrrec de Banca Catalana el 1982. Al marge de fer un gran negoci, haurien tingut a la seva disposició l'instrument adequat —un banc— per anar fora dels Països Catalans i a l'estranger.

Un element d'inquietud és el canvi experimentat per l'informe mensual de la Caixa de Pensions, escrit en català i publicat mensualment pel seu servei d'estudis. Ha desaparegut la informació estadística i econòmica catalana, substituïda per l'espanyola. ¿És que la Caixa de Barcelona i de Pensions pensa convertir-se en una entitat financera espanyola domiciliada a Barcelona? L'experiència històrica ens diu que un híbrid d'aquesta mena no és possible. O ho és a l'estil dels bancs bascos o del Santander, que tenen la major part dels serveis centrals a la capital de l'estat. Si no han deixat a Catalunya de Gas fer una xarxa de canalització de gas per l'estat, ¿com han de permetre que una de les primeres entitats financeres estigui a Barcelona i controlada per interessos catalans?

Com conec el tarannà poc nacionalista dels principals responsables de la Caixa de Pensions, em temo que la seva política en front de la Generalitat serà la dels fets consumats, com ha estat fins ara. No oblidem que, a més a més de crear una supercaixa s'ha creat un super-Vilarasau i un super-Samarach.

Frances Cabana i Vancells